

tvangslicens. Et sådant søgsmål kan altid rettes mod den, der i registret er indført som patent-haver.

I forhold til komiteernes lovudkast er bestemmelsen udvidet med den i stk. 2 indeholdte regel, hvorefter en registreret licens, der er ophørt, skal slettes i registeret. I almindelighed bør licenshaverens samtykke til udslettelsen foreligge, forinden denne finder sted.

Det er endvidere fundet naturligt, udtrykkelig at udtale at også tvangslicens og rettigheder efter § 53, stk. 2, skal kunne optages i patentregisteret.

Til § 45.

Denne bestemmelse, der svarer til § 40 i komiteernes lovudkast, omhandler retten til at opnå tvangslicens på grundlag af patenthaverens undladelse af at udøve patentet.

Den nu gældende patentlov fastsætter en vis pligt for patenthaveren til inden 3 år fra patentets udstedelse at drage omsorg for, at opfindelsen udøves her i landet og hjemler mulighed for i modsat fald at meddele tvangslicens. De foreslåede tidsfrister på 3 og 4 år er en følge af nye bestemmelser i Paris-konventionen.

Danmarks Apotekerforening har i sin udtalelse om den præliminære betænkning frarådet gennemførelse af reglen i stk. 2, idet det efter foreningens opfattelse kan tænkes, at et land, som Danmark handelsmæssigt står i et afhængighedsforhold til, kan øve en sådan pression, at man — officielt under påberøbelse af gensidighed — stiller udøvelse i det pågældende land lige med udøvelse i Danmark, hvilket vil forhindre en tvangslicensordning her i landet.

Bestemmelsen i forslagets stk. 2 har særligt hensyn til forholdet mellem de nordiske lande, men bør også kunne anvendes i andre forhold, f. eks. til støtte for dansk eksport eller til at hindre, at tvangslicensreglerne kommer i konflikt med forpligtelser, man kan komme til at påtage sig i forbindelse med større markedsdannelse.

Grosserer-Societetets Komité udtalte, at man fandt det utilfredsstillende, at de regler, hvorefter tvangslicens kan meddeles, er formuleret så vagt. Man henstillede derfor, at betingelserne i §§ 45-50 blev skærpet, således at formuleringen af reglerne udelukker, at tvangslicens meddeles for at fremme konkurrerende virksomheders interesser på patenthavernes bekostning eller ud fra almene samfundsmæssige ønsker om at fremme konkurrencen.

Efter reglerens karakter vil det næppe være muligt at give dem en mere præcis formulering, men domstolene må selvsagt være opmærksom på, at

tvangslicensønsker ikke fremmes ud fra de af Grosserer-Societetet nævnte hensyn.

Til § 46.

Bestemmelsen, der svarer til § 41 i komiteernes lovudkast, giver en i dansk lovgivning ny regel om tvangslicens ved afhængige patenter.

Bestemmelser af lignende indhold findes i de gældende finske og norske patentlove.

Bestemmelsen har henblik på patenthavere, der ikke kan udnytte den opfindelse, på hvilken de har patent, uden derved at krænke et patent, der tilhører andre. I tilslutning til komiteernes udtalelser bør det understreges, at bestemmelsen alene vil kunne anvendes, når særlige grunde foreligger. Bl. a. bør det kræves, at den afhængige opfindelse i sig selv repræsenterer et betydeligt teknisk fremskridt. Det er tillige af betydning, om der foreligger et konkurrenceforhold mellem den afhængige opfindelse og hovedopfindelsen. Ligger den afhængige opfindelse inden for samme erhvervsgrænse som hovedopfindelsen, bør man sædvanligt kræve stærkere begrundelse for tvangslicens. I et vist omfang synes man imidlertid tillige at burde tage hensyn til opfindelsernes almindelige karakter. Hvor der er tale om opfindelser af særlig stor betydning for samfundet, f. eks. levnedsmidler og lægemidler, vil tvangslicens kunne meddeles, hvor f. eks. den patenterede opfindelse angår et produkt og den afhængige opfindelse en ny metode, hvorefter produktet kan fremstilles, uanset at opfindelserne falder inden for samme område.

Det har været foreslået, at også licenshavere i visse tilfælde skulle have ret til tvangslicens i de tilfælde, som paragraffen angår. En sådan udvidelse af anvendelsesområdet er dog fundet betænkkelig.

De danske Patentagenters Forening fremsatte i sin udtalelse forslag om, at det udtrykkelig i lovtæksten siges, at tvangslicens kun kan opnås i den udstrækning, det er nødvendigt til udnyttelse af den ved det yngre patent beskyttede opfindelse.

At dette bør være den almindelige regel, er allerede anført af komiteerne, og man har ikke fundet det påkrævet at give en udtrykkelig og ubetinget regel herom.

Til § 47.

Bestemmelsen, der svarer til § 42 i komiteernes lovudkast, giver en ny regel om ret til at få tvangslicens i tilfælde, hvor dette er begrundet i almene interesser.

Den af patentet følgende eneret giver patenthaveren en monopolstilling med hensyn til udnyttelsen af den patenterede opfindelse.